

Звіт
про результати впровадження Комінтернівською
райдержадміністрацією проекту «YOUNG AND ENTERPRISING»
(«Молодий та підприємливий»), який фінансувався за рахунок коштів
Міністерства іноземних справ Естонії

З вересня 2013 року, між Комінтернівською районною державною адміністрацією та управою повіту Ляене-Вірумаа Республіки Естонія, діє угода про співпрацю. Документом передбачається спільна діяльність у галузях економіки, науки, освіти, медицини тощо. Все це стало можливим завдяки дружнім стосункам України з Естонією, яка підтримує інтеграцію нашої країни з Євросоюзом. Враховуючи вищезазначене, райдержадміністрація із великим задоволенням прийняла пропозицію естонської сторони щодо участі у спільному проекті «Молоді та підприємливі»(надалі Проект), який фінансувався за рахунок Міністерства іноземних справ Естонії.

Мета цього Проекту - полягала у розробці бізнес-середовища шляхом популяризації навичок підприємницької діяльності, а також спрямування на інтеграцію підприємницького навчання в системі шкільної освіти, що дасть змогу підвищити рівень відповідної освіченості молоді, налагодження взаємовигідної співпраці між підприємцями України та Естонії.

Ні для кого не секрет, що успішність розвитку регіону полягає у наявності добре налагодженої роботи підприємств. Успішні компанії хочуть працювати в середовищі, де окрім традиційної технічної інфраструктури та кваліфікованих спеціалістів, має місце й постійне оновлення знань та навичок. Дуже важливий при цьому й принцип взаємодовіри між підприємствами і установами, задля підтримки бізнесу на різних рівнях системи державного управління.

Прямими учасниками проекту «Молоді та підприємливі», насамперед, є молоді комінтернівці та їхні естонські однолітки з Ляене-Вірумма, які беруть участь у спільних заходах. Це дає змогу зміцнювати співробітництво і спілкування між молодим поколінням двох національностей.

Цей Проект є, так би мовити, «точкою відліку» співпраці у галузі підприємництва між двома регіонами, починаючи з рівня загальноосвітньої школи, що дає молоді навички та основи для формування своїх інтересів і цінностей.

На першому етапі, для того, аби більш детально ознайомитися з практичними аспектами впровадження Проекту в Естонії, у грудні 2014 року офіційна делегація від Комінтернівського району, до якої увійшли представники облдержадміністрації, райдержадміністрації та керівники провідних підприємств району, відвідала партнерів з повіту Ляене-Вірумаа, де мали можливість ознайомитись з місцевими підприємства, лікарнею та школою. І в кожному із цих об'єктів вони отримали новий досвід і знання. Практично завжди естонці наголошують на тому, що для реальних змін

необхідна величезна політична воля, чітке розуміння того, що плануєш робити, та бажання кожного зробити життя в державі краще.

По завершенню поїздки у членів делегації склалася спільна думка про те, що Естонія – це гідний приклад успіху маленької Балтійської держави, яка завдяки болісним, але вельми результативним реформам змогла швидко звільнитися від спадщини совка й стати однією з найдинамічніших країн регіону, увійшовши до ЄС та НАТО. Кожен із членів делегації повертався додому із безліччю думок і бажанням як найшвидше запровадити у Комінтернівському районі новітні технології естонських партнерів. Зразкова для нас, маленька країна, широко відкрила перед нами двері, щоб ми на власні очі побачили результативність роботи народної згуртованості.

У березні місяці 2015 року з метою впровадження на теренах Комінтернівського району спільного проекту «YOUNG AND ENTERPRISING» оголошено конкурс серед молоді на кращі інноваційні проекти та ідеї. Мета конкурсу полягала у розвитку і популяризації підприємництва, оживлення та сприяння розвитку підприємницького погляду на життя як в певному регіоні, так і в Україні. У квітні 2015 року в загальноосвітніх закладах району проведено семінари тренінги по підготовці бізнес-проектів, організовано екскурсії по провідним підприємствам району для молодого покоління.

З метою проведення якісного відбору проектів та ідей серед молоді району, розпорядженням голови райдержадміністрації утворено району комісію, яка до 15 травня 2015 року розглянула 127 проектів та визначила переможців конкурсу по трьом віковим групам, а саме:

I група

1 місце – Шиндюк Максим Денисович, учень 4-А класу Першотравневого НВК «ЗОШ I-III ступенів-ліцей». *Проект:* Створення «Компанії та електронного порталу «Біржа Інновацій»; розроблення Програми: «Електронний гаманець» виробництво «Електронних лічильників із смарт картою» та соціальний проект з виробництва ескалатора для інвалідів, керівник – Голуб Галина Федорівна.

2 місце – Асадча Поліна Сергіївна, учениця 2-А класу Комінтернівського НВК «ЗОШ I-III ступенів-гімназія». *Проект:* Створення «Сучасної теплиці із застосуванням новітніх технологій – альтернативних джерел опалення», керівник - Понедільченко Тетяна Миколаївна.

3 місце – Ільїн Катерина Олександрівна, учениця 4 класу Калинівської ЗОШ I-II ступенів». *Проект:* Створення «Сучасної ферми», керівник – Гонча Галина Миколаївна.

Кравцов Олексій Вікторович, учень 3-В класу Фонтанського НВК «ЗОШ I-III ступенів-гімназія». *Проект:* Створення «Сучасної птахоферми», керівник – Осадча Л.С.

II група

1 місце – Арабаджи Сніжана Русланівна, учениця 9 класу Свердловського НВК «ЗОШ I-II ступенів ДНЗ». *Проект:* Бізнес-план «Створення кафе з

використанням альтернативних джерел опалення», керівник Косуліна Марія Сергіївна.

2 місце – Якименко Олег Ігорович, учень 7 класу Олександрівської ЗОШ І-ІІІ ступенів. *Проект:* використання екологічно чистих матеріалів в будівництві та побуті «Його величність очерет», керівник - Якименко Людмила Костянтинівна.

3 місце – Крижановська Тетяна Сергіївна, учениця 6 класу Сербківської загальноосвітньої школи І - ІІІ ступенів. *Проект:* «Будівництво сучасних будівель з використанням ПЕТ тари», керівник - Парпуланська Тетяна Миколаївна.

ІІІ група

1 місце – Іванова Олександра Олександрівна та Іванова Ірина Олександрівна, учениці 10 класу Першотравневого НВК «ЗОШ І-ІІІ ступенів-ліцей». *Проект:* «Розвиток кролівництва за допомогою інноваційних технологій», керівник - Кочнева Ніна Олександрівна.

2 місце – Бешетя Богдан Станіславович, учень 10-Б класу Комінтернівського НВК «ЗОШ І-ІІІ ст.-гімназія». *Проект:* Розроблення бізнес-плану інвестиційного проекту «Організація комплексу з переробки ПЕТ тари в с. Степанівка Комінтернівського району Одеської області», керівник - Коваль Ірина Анатоліївна.

3 місце – Терлецький Іван Олександрович, учень 11 класу Кремидівського «ЗОШ І-ІІІ ступенів». *Проект:* Бізнес-план «Зелений туризм: бізнес без стартового капіталу-можливий», керівник – Завертайло Інна Михайлівна.

Яворська Анна Олександрівна учениця 11-А класу Комінтернівського НВК «ЗОШ І-ІІІ ст.-гімназія». *Проект:* «Інтеграція українських народних традицій у сучасний світ».

Переможці спільної творчої роботи: Олександрівська ЗОШ І-ІІІ ступенів, творча група учнів. *Проектна-робота:* «Планування стратегічного розвитку підприємництва».

Так з метою ефективного впровадження на території району Проекту та ознайомлення з українським досвідом розвитку підприємництва, райдержадміністрація приймала з 18-21 травня 2015 року офіційну делегацію з повіту Ляене-Вірумаа, на чолі з губернатором Морком Тормом,.

В ході візиту 19 травня 2015 року відбулась зустріч делегації в райдержадміністрації, під час якої гостей ознайомили з результатами впровадження на території району проекту «Молодий та підприємливий», делегація відвідала Першотравневий НВК «ЗОШ І-ІІІ ст.-ліцей» де були підведені підсумки конкурсу ідей та вручення нагород переможцям районного конкурсу, а також проведено екскурсії на потужних виробничих підприємствах району.

20 травня 2015 року проведено ІV щорічний регіональний інвестиційний форум за участю керівників області та району, директорів та голів правлінь великих компаній і, звичайно, у повному складі делегації з

Естонської Республіки. На інвестиційному форумі обговорювались актуальні питання розвитку та ведення бізнесу. Участь молодих підприємств у міжнародних проектах та програмах.

На 3 етапі Проекту, у період з 28 вересня по 01 жовтня 2015 року, представники Комінтернівського району (17 осіб, в т.ч. 8 учнів – переможців районного конкурсу) відвідали Естонську Республіку.

У ході візиту 29 вересня делегація відвідала парк пригод «Лонтова», розташований в долині біля річки Кунда, а також школу міста Кунда.

30 вересня відбулось знайомство з учнями гімназії в місті Ракверє, а також з театром підприємництва. Учні Ракверської гімназії показали, як уникнути багатьох помилок на прикладі свого театру. Якщо в бізнесі зробити щось неправильно, то можна втратити багато грошей, а щоб цього не сталося потрібно програти кілька варіантів закінчення ситуації, як це роблять в театрі підприємстві «Tõrjootorun».

З 30 листопада по 03 грудня 2015 року відбулась чергова зустріч з Естонською делегацією на території Комінтернівського району. Це була завершальна зустріч в рамках спільного Проекту повіту Ляене-Вірумаа та Комінтернівського району «Молодий і підприємливий».

Візит іноземних партнерів, які вже стали для комінтернівців друзями почався в залі засідань райдержадміністрації з офіційної зустрічі з представниками влади, керівниками зацікавлених підприємств та організацій району. Підводячи підсумки своєї співпраці, сторони прийшли до висновку, що їх партнерські відносини повинні мати своє продовження. Якщо говорити про зацікавленість нашого району, то це можливість перейняти практику розвитку підприємництва Естонії в різних областях, а також реальні перспективи виходу на європейський ринок збуту.

Прогресивний досвід естонців у сфері підприємницької освіти комінтернівці вже починають втілювати в життя. Наприклад, ідея введення відділом освіти райдержадміністрації курсів бізнес - правознавстві для учнів старших класів з'явилася після відвідування започаткованого саме в повіті Ляене-Вірумаа і популярного у всій Естонії підприємницької театру, наочно вчить школярів і студентів успішному бізнес-планування та менеджменту.

Але і комінтернівським освітянам є чим здивувати закордонних колег. Цього разу естонській делегації була продемонстрована творча сторона навчально-виховного процесу на прикладі роботи Комінтернівського НВК «ЗОШ I-III ст.-гімназія», районного Центру дитячої та юнацької творчості, загальноосвітньої школи та дитячого садка с. Олександрівка. Презентація вокального, танцювального, театрального та декоративно-прикладного мистецтва у виконанні дітей та їхніх педагогів помножені на щедру українську гостинність справили незабутнє враження на естонських колег. Як відзначив очільник делегації, губернатор дружнього нам повіту, Марк Торм, творчість в освіті – це галузь, в якій естонцям слід повчитися в нас. На його думку, незважаючи на значно менше фінансування та не завжди відповідні умови, українці в цьому питанні попереду, бо творчість іде в нас від серця.

Серед офіційних підсумків візиту особливе місце займає - підписання головою райдержадміністрації Дмитром Наталухою і губернатором повіту Ляене-Вірумаа Марком Тормом угоди про майбутні плани у сфері розвитку малого та середнього бізнесу, туризму, освіти, медицини, ІТ-послуг. Для реалізації проектів по цих галузях передбачається залучення міжнародної технічної допомоги, включаючи грантів Естонії та Європейського Союзу. Таким чином, фініш проекту «Молодий і підприємливий» став стартом на шляху до нових проектів, нових звершень і спільних перемог.

Начальник відділу
економічного розвитку
та торгівлі райдержадміністрації

А.І. Шихалієва